

Wetenschappen • Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek

Charles Van Bambeke

Charles Van Bambeke (°Gent, 6 februari 1829, †Gent, 14 mei 1918) was een Belgische arts en natuurkundige en hoogleraar aan de toenmalige Rijksuniversiteit Gent. Zijn dierkundig onderzoek besloeg de domeinen van de anatomie (ontleedkunde), de histologie (weefselleer), morfologie (vormkunde) en de embryologie, terwijl zijn plantkundige interesse hoofdzakelijk uitging naar zwammen. Met zijn studie over de vroegste ontwikkelingsstadia van de knoflookpad introduceerde hij het onderzoeksveld van de embryologie van gewervelden in België. Van Bambeke hechtte veel belang aan praktisch onderwijs. Hij gaf zo een belangrijke impuls aan de ontwikkeling van het laboratoriumonderzoek aan de RUG en staat geboekstaafd als grondlegger van de Gentse Morfologische School.

Charles van Bambeke ([Luykx, 1960](#)).

Van Bambekes mariene werken behandelen de anatomie van walvissen en de embryologie en celbiologische opbouw van de eicel bij vissen. Samen met zijn Luikse collega [Edouard Van Beneden](#) was hij in 1883 verantwoordelijk voor de inrichting van een marien onderzoekstation in Oostende, dat weliswaar slechts een kortstondig bestaan kende.

Levensloop

Charles Eugène Marie van Bambeke werd op 6 februari 1829 geboren in Gent als zoon van Eugène Van Bambeke en Marie Van Ghendt-Fermond. Hij doorliep zijn secundaire school aan het Sint-Barbaracollege in zijn geboortestad en begon in oktober 1849 aan zijn studies geneeskunde aan de toenmalige [Rijksuniversiteit Gent](#) (RUG). Na zijn stages doorlopen te hebben in het Gentse stadsziekenhuis De Bijloke, behaalde Van Bambeke op 17 april 1857 de graad van doctor in de genees-, heel- en verloskunde. Onmiddellijk na zijn afstuderen begon hij in de buurt van de Galgenberg een praktijk en werd hij arts voor de armen, een functie die hij tot eind 1863 vervulde. Hij was bijzonder actief tijdens de cholera-epidemie die België (en geheel Europa) trof in de periode 1854-1859, wat hem in 1860 de Medaille der Epidemieën opleverde. Ondertussen was Van Bambeke op 2 december 1859 ook benoemd tot adjunct-chirurg in het Sint-Janshospitaal bij de Vlasmarkt, een functie die hij later ook opnam in het Burgerlijk Hospitaal in Gent [1, 2, 3, 4, 5, 6, 10]. Nog tijdens zijn studentenjaren - en meer bepaald op 11 april 1855 - was Van Bambeke in het huwelijksbootje gestapt met Joanna Van Ghendt. Samen kregen ze twee dochters en een zoon [8].

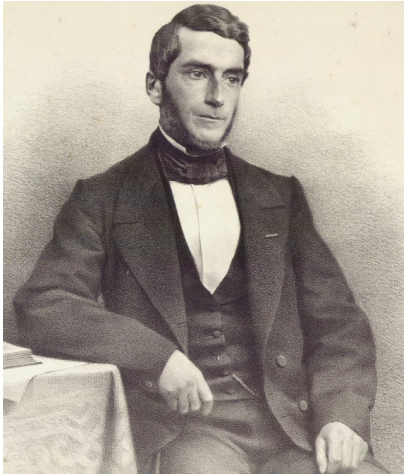
Ondanks zijn initiële keuze voor een geneeskundige opleiding, bleek Van Bambeke al snel meer interesse te vertonen voor het veld van de natuurwetenschappen. Deze belangstelling manifesteerde zich reeds tijdens zijn de eerste jaren van zijn artsstudies - die toen grotendeels dezelfde invulling kregen als deze van studenten natuurkunde - en dat ontging ook zijn professoren niet [3]. Professor Charles Poelman, toenmalig hoogleraar vergelijkende anatomie (ontleedkunde) en fysiologie (studie van levensverrichtingen) aan de RUG, schakelde Van Bambeke dan ook snel in als medewerker in zijn laboratorium. Aanvankelijk was de arts hier enkel in zijn vrije tijd te vinden, maar vanaf 1863 werd Van Bambeke officieel in dienst genomen aan de RUG als preparator (persoon die verantwoordelijk is voor het prepareren van planten of dieren voor microscopisch-anatomisch onderzoek). Vanaf dan verloor de medi-

sche praktijk steeds meer van haar aantrekkingskracht voor Van Bambeke. Hij bouwde deze carrière dan ook langzaam af, om uiteindelijk in 1880 zijn artsenbestaan volledig in te ruilen voor een loopbaan als natuurkundige [7].

Het afbouwen van zijn medische praktijk ging bij Van Bambeke hand in hand met de uitbouw van zijn

Charles Poelman ([UGent Bibliotheek](#)).

universitaire onderwijsactiviteiten, die zowel het veld van de geneeskunde als van de natuurkunde omvatten. Nadat hij zijn kennis verder bijgespijkerd had tijdens wetenschappelijke bezoeken aan de anatomische en zoölogische musea in Parijs en Londen, zette Van Bambeke in het academiejaar 1869-1870 zijn eerste stappen als docent toen hij tijdelijk de zieke professor Poelman verving voor de lessen vergelijkende anatomie. Op 30 september 1871 werd hij vervolgens belast met de cursussen publieke en private hygiëne en algemene anatomie, waarin vooral de histologie (weefselleer) aan bod kwam. Toen in 1879 de embryologie (de ontwikkelingsleer van het embryo) gescheiden werd van de fysiologie, kwam deze cursus tevens bij Van Bambeke terecht. Ondertussen was hij reeds in 1872 benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de faculteit voor geneeskunde van de RUG, om op 7 oktober 1876 uiteindelijk het statuut van gewoon hoogleraar te krijgen [1, 2, 3, 4, 5, 7, 10].

In 1884 werd Van Bambeke op eigen verzoek ontlast van de cursus publieke en private hygiëne, waardoor hij zich verder kon richten op de onderzoeksdomeinen die hem het meeste lagen: de histologie en de embryologie [3, 7]. Van Bambeke zette zich ook in voor de optimalisering van de medische opleiding aan de RUG: volgens hem hadden studenten geneeskunde immers baat bij een groter aanbod aan praktische lessen. Onder Richard Boddaert, zijn voorganger als docent weefselleer, was weliswaar reeds een eerste stap in deze richting gezet, en Van Bambeke ging verder op dezelfde weg. Hij liet microscopen aankopen en ging jarenlang op zoek naar een goed onderkomen voor een laboratorium, tot hij zich vanaf 1884 - samen met studenten en collega's - kon vestigen in een ruime demonstratiezaal in het Anatomisch Instituut aan de Bijloke. Dit Gents histologisch, embryologisch en anatomisch laboratorium genoot al snel een grote bekendheid en bracht verschillende succesvolle onderzoekers voort, waaronder Hector Leboucq, Camille De Bruyne, [Julius Mac Leod](#) en Omer Van der Stricht (zie foto pagina 3). Van Bambeke werd zo grondlegger van de zogenaamde 'Gentse Morfologische School', de verzamelnaam voor deze groep wetenschappers. Hoewel dit laboratorium verbonden was aan de faculteit geneeskunde, werd

Zicht op het Anatomisch Instituut aan de Bijloke (© [Collectie Universiteitsarchief Gent](#)).

niet alleen de menselijke maar ook de zoölogische morfologie (vorm- en orgaanleer) onder de loep genomen [5, 7, 8, 9, 15]. Het werk van de 'Gentse Morfologische School' kent trouwens tot op de dag van vandaag navolging in België, onder andere via de studies die verricht worden door de [Onderzoeksgroep Evolutionaire Morfologie van de Vertebraten](#) van de [Universiteit Gent](#) [16].

Leden van de Gentse Morfologische school poseren rond 1890 aan een werktafel met wetenschappelijke toestellen. Van Bambeke (zittend, links) werd voor deze foto geflankeerd door collega's Hector Leboucq, Omer Van der Stricht, Camille De Bruyne en Victor Willem (© [Collectie Universiteitsarchief Gent](#)).

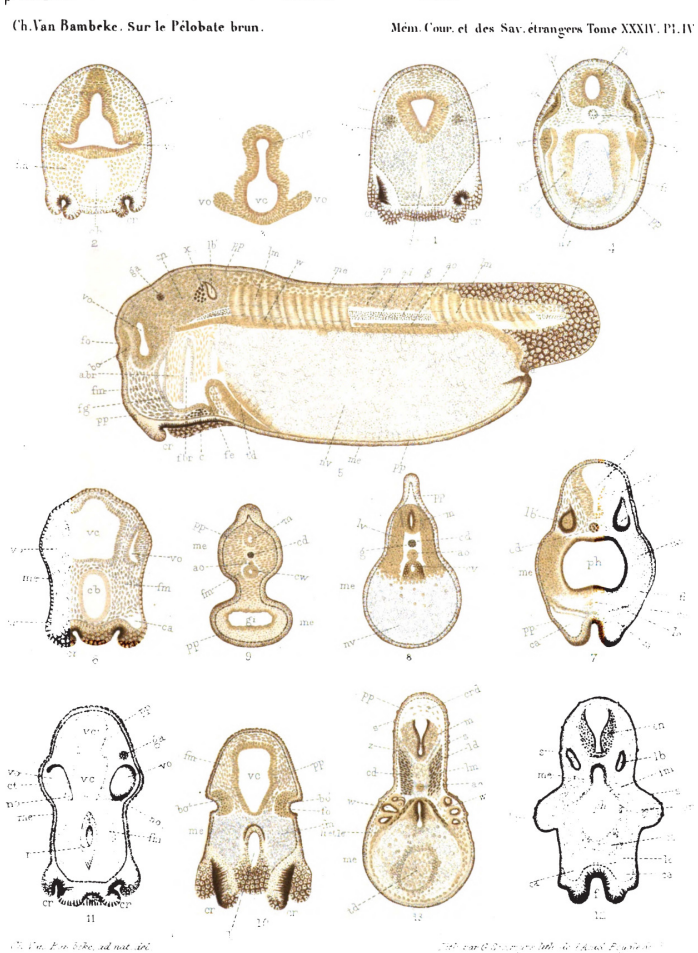
Resultaten van het door de 'Gentse Morfologische School' ondernomen onderzoek vonden regelmatig hun weg naar de *'Archives de Biologie'*, een tijdschrift dat Van Bambeke in 1880 stichtte, samen met [Edouard Van Beneden](#), toen hoogleraar dierkunde aan de [Universiteit de Liège](#). De twee natuurwetenschappers - die een passie deelden voor embryologische en celbiologische studies - wilden met dit blad tegemoet komen aan de volgens hen al te gebrekkige, gefragmenteerde en weinig toegankelijke verslaggeving over het biologisch onderzoek aan Belgische universiteiten [19]. Het tijdschrift richtte zich op een internationaal publiek (maar bevatte steeds een overwicht aan Belgische bijdrages) en bood een forum voor zowel fysiologische als evolutionair-morfologische studies. Dit laatste type onderzoek sloot vooral aan bij Van Benedens belangstelling voor de evolutionaire theorieën van Darwin, die stelden dat de erfelijke eigenschappen van een soort in de loop van generaties veranderen ten gevolge van genetische variatie, voortplanting en natuurlijke selectie. Hoewel Van Bambeke zich eveneens interesseerde voor dit thema - en in de jaren 1890 door toedoen van Edouard Van Beneden zelfs een briefwisseling startte met de door hem sterk bewonderde Duitse evolutionist Ernst Haeckel - zou hij zich slecht zeer oppervlakkig bezighouden met deze materie en nooit evolutionistische conclusies verbinden aan zijn eigen studies. Dit nam echter niet weg hij in zijn lessen, lezingen en publicaties wél steeds verwees naar het belang van deze evolutieleer. De sfeer die Van Bambeke zo creëerde aan de wetenschapsfaculteit van de RUG zorgde er dan ook voor dat verschillende van zijn leerlingen - met Hector Leboucq op kop - zich in navolging (en onder begeleiding) van Edouard Van Beneden wél verder zouden toeleggen op evolutionair-morfologische studies [5, 7, 8, 9, 15, 17].

Volgens embryoloog en histoloog Pol Gérard was Van Bambeke "de vocation, un naturaliste, espèce aujourd'hui disparue avec la spécialisation des études: c'est dire qu'il s'adonnait avec un zèle égal et un égal bonheur à des études alternées de zoologie et de botanique [7]." Van Bambeke verdiepte zich tijdens zijn loopbaan inderdaad zowel in dier- als plantkundige onderwerpen. Zijn vroegste publicaties handelden hoofdzakelijk over klinische onderwerpen uit zijn medische praktijk en over vergelijkende anatomie, waarna Van Bambeke zijn aandacht al snel verlegde naar vraagstukken omtrent de embryologie van lagere gewervelden zoals amfibieën en vissen.

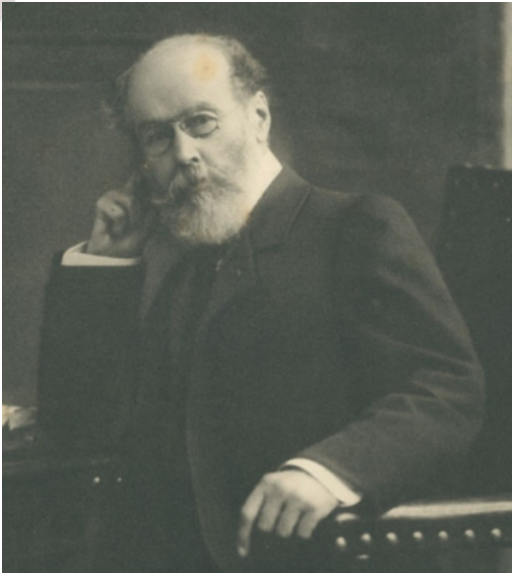
Zijn belangstelling ging daarbij oorspronkelijk vooral uit naar de vroegste stadia van de eivorming en de vruchtaanleg, naar de kiemblaas (blaas waarin het embryo zich ontwikkelt) en naar de ontwikkeling van de kieuwbogen en de kiembladen (verzameling van cellen die dezelfde oorsprong hebben in de embryo-ontwikkeling en die zullen uitgroeien tot specifieke lichaamsweefsels). Van Bambeke beschreef onder andere de vroegste ontwikkelingsstadia van de knoflookpad (*Pelobates fuscus*) in 'Recherches sur le développement du Pélobate brun' (1868), een werk waarmee de onderzoeker onmiddellijk zijn reputatie vestigde. De embryologie van vertebraten (gewervelden) was tot dan toe immers volledig onontgonnen terrein gebleven in België. Opnieuw volgens Pol Gérard was 1868 dan ook "une date mémorable, car elle marque l'entrée de la Belgique dans l'étude de l'embryologie des vertébrés". Dit pionierswerk van Van Bambeke werd weliswaar op de voet gevolgd door de belangrijke embryologische studies van de befaamde Belgische dierkundige [Edouard Van Beneden](#) [4, 5, 7, 8, 10].

Een illustratie uit 'Recherches sur le développement du Pélobate brun' (1868), een werk waarmee Van Bambeke het onderzoek naar de embryologie van gewervelden in België introduceerde ([Van Bambeke, 1868](#)).

In een volgende fase evolueerde Van Bambekes onderzoek verder in de richting van cytologische (celbiologische) studies van de eicel. Zijn observaties hieromtrent leidden tot een betere kennis van de kern en het cytoplasma (alle inhoud van de cel buiten de celkern) van de eicel en mogen als fundamentele bijdrages aan het onderzoek beschouwd worden. In latere jaren vatte Van Bambeke uiteindelijk nog mycologische studies op (studies betreffende zwammen, schimmels en paddenstoelen). Een eerste nota over een geval van vergiftiging door zwammen verscheen in 1888, waarna de onderzoeker zich verder verdiepte in de materie en zich in korte tijd opwerkte tot een internationaal erkend mycologisch expert. Ook na zijn emeritaat in 1899 bleef Van Bambeke zich toeleggen op dit botanisch onderzoek. Het indrukwekkende herbarium dat hij zo tussen ca. 1890 en 1918 samenstelde, wordt vandaag nog steeds bewaard in de [Plantentuin van de Universiteit Gent](#) [4, 5, 7, 8, 10].

Charles van Bambeke ([UGent Memorie - Collectie Universiteitsarchief Gent, foto Boute](#)).

Van Bambeke werd tijdens zijn leven benoemd tot ridder (24 maart 1881), officier (5 december 1896) en ten slotte tot commandeur in de Leopoldsorde (1 januari 1912). Hij was (ere)lid van verschillende geneeskundige en biologische verenigingen en sociëteiten in binnen- en buitenland, stond mee aan de wieg van de [Société Royale de Botanique de Belgique](#) (1862) en werd voorzitter van de [Académie Royale de Belgique](#) (1893) en de [Académie Royale de Médecine de Belgique](#) (1901). In 1897 benoemde de [Société Zoologique de France](#) Van Bambeke - als eerste niet-Fransman ooit - tot erevoorzitter, terwijl de [Université Libre de Bruxelles](#) zijn carrière in 1909 bekroonde met een eredoctoraat. In 1902 ontving Van Bambeke voor zijn embryologisch werk de 'Prix Décennal des Sciences Zoologiques', de hoogste Belgische onderscheiding binnen het dierkundig vakgebied. Van Bambeke overleed op 14 mei 1918, op 89-jarige leeftijd, in Gent [1, 2, 3, 4, 7, 8, 10].

Zijn werk en het belang voor kust- en zeeonderzoek

Hoewel Van Bambeke zich nooit specifiek toelegde op zee-gerelateerde studies, maakte hij zowel voor zijn anatomische als voor zijn embryologische en cytologische studies regelmatig gebruik van marien onderzoeksmateriaal. Vooral walvisachtigen en beenvissen werden daarbij onder de loep genomen. Zijn belangstelling voor zeeonderzoek bewees hij tevens in 1883, toen hij samen met zijn Luikse collega [Edouard Van Beneden](#) aan de wieg stond van een nieuw marien onderzoeksstation in Oostende, dat helaas slechts korte tijd wist te overleven (zie verder).

Anatomische studies van walvisachtigen

Tijdens zijn eerste jaren als preparator in het laboratorium van professor Charles Poelman publiceerde Van Bambeke enkele anatomische werken over walvisachtigen, waaronder '*Sur le squelette de l'extrémité antérieure des cétacés*' (1866). Zijn studiemateriaal vond hij in het [Museum voor Dierkunde](#) van de RUG, waarvan de collectie Vergelijkende Anatomie sterk uitgebreid was door professor Poelman. Van Bambekes aandacht ging vooral uit naar een onderwerp dat volgens [Pierre-Joseph Van Beneden](#), toenmalig hoogleraar dierkunde aan de [Katholieke Universiteit Leuven](#), tot dan toe sterk onderbelicht gebleven was in de wetenschappelijke literatuur: de voorste extremiteiten van walvissen [11]. De 'voorpoten' van deze zeezoogdieren vertoonden op het eerste zicht uitwendig namelijk grote gelijkenissen met de vinnen van een vis, maar bleken bij onderzoek van het skelet verwant aan de voorpoten van een aan land levend zoogdier. In dit studieonderwerp, dat belangrijke argumenten leverde voor de evolutietheorie, schemerde Van Bambekes interesse in de theorieën uit het - toen recent verschenen - '*On the Origin of Species*' (1859) van Darwin duidelijk door. Ondanks zijn levenslange belangstelling voor het onderwerp, zouden evolutionaire kwesties - zoals eerder gezegd - echter geen rol van betekenis spelen in Van Bambekes studies [8, 11].

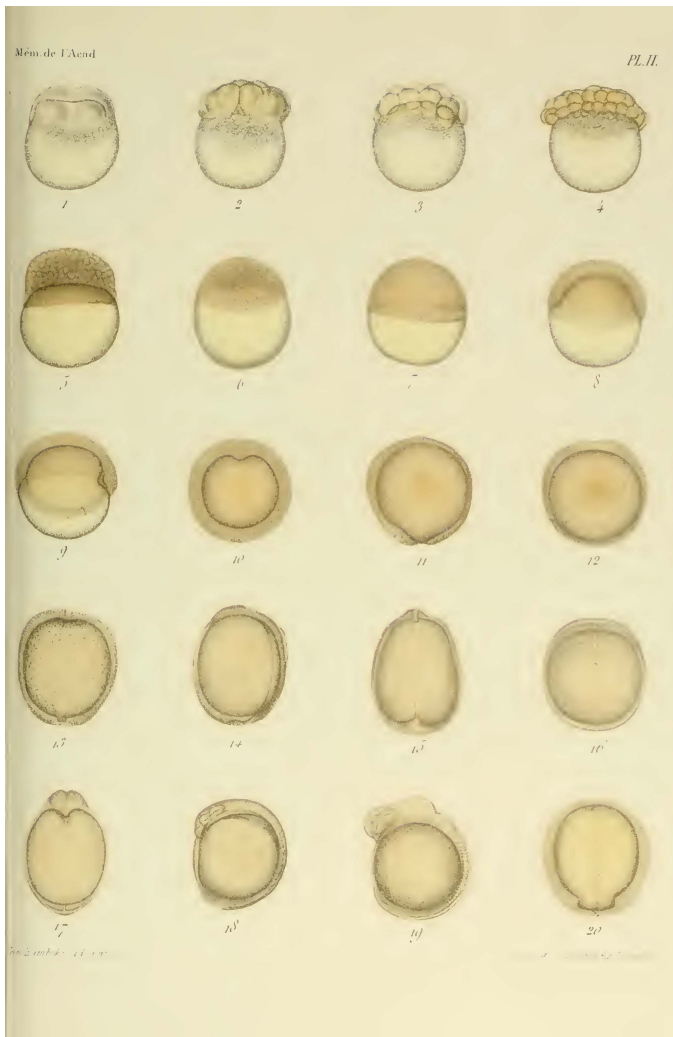
Toen op 20 december 1874 een dolfijn aanspoelde in De Panne, nam Charles Van Bambeke de eerste ontleding van het dier op zich. Op basis van de vorm, de proporties, de kleur en een studie van het gebit, kon hij al snel concluderen dat het ging om een tuimelaar of [Tursiops truncatus](#). De initiële resultaten van de analyse van de 2 meter 75 lange, mannelijke dolfijn publiceerde Van Bambeke in het korte artikel

'*Sur un dauphin échoué à la Panne, le 20 décembre 1874*' (1875). Hij kondigde hierin een grondigere studie van het skelet - dat een plaats zou krijgen in de collectie Vergelijkende Anatomie van het [Museum voor Dierkunde](#) - aan, maar dat werk is er nooit gekomen [18].

Embryologische en celbiologische studies van vissen

Verschillende stadia in de vroegste ontwikkeling van een bevruchte eicel van beenvissen, zoals weergegeven in Van Bambeke's '*Recherches sur l'embryologie des poissons osseux*' ([Van Bambeke, 1876](#)).

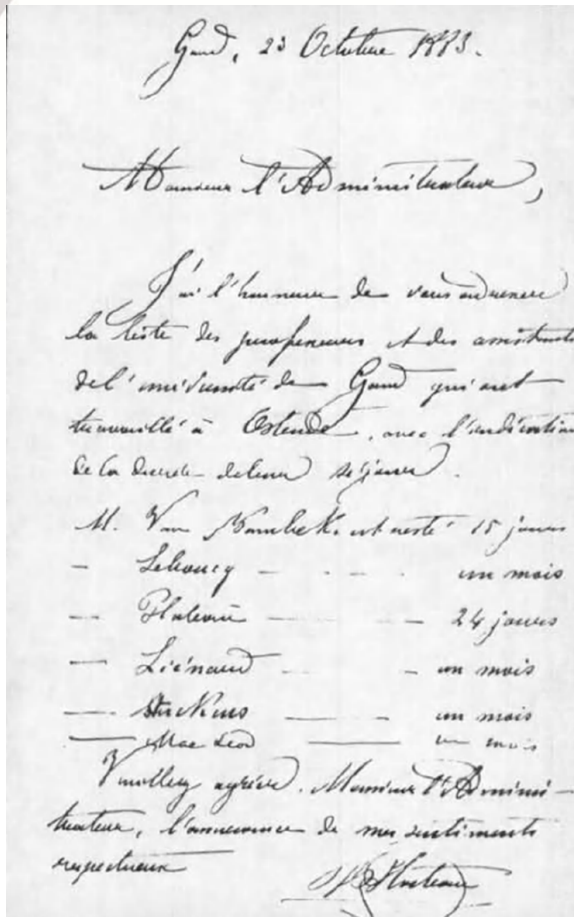
Van Bambeke schreef tijdens zijn carrière verschillende werken over de vroege ontwikkelingsstadia van embryo's bij vissen. Vooral beenvissen (*Osteichthyes* of *Actinopterygii*), die een skelet hebben dat uit echt bot bestaat - in tegenstelling tot de kraakbeenvissen zoals haaien en roggen - kwamen daarbij in beeld. In '*Recherches sur l'embryologie des poissons osseux*' (1876) beschreef Van Bambeke bijvoorbeeld de segmentatie (de herhaalde deling van een bevruchte eicel), het ontstaan van de blastocyste of blastula (ontwikkelingsfase waarbij een door enkele cellagen begrensde en met vloeistof gevulde holte wordt gevormd) en de ontwikkeling van de bladen van de blastoderm (de eencellige wand van de blastula) bij beenvissen [14].

Daarnaast ondernam Van Bambeke ook celbiologisch onderzoek naar de oögenese (vorming van de eicel) bij vissen, met het doel om de verhouding tussen de celkern en het cytoplasma verder toe te lichten. Het ging hier voor Van Bambeke weliswaar slechts om voorbereidende studies in functie van een onderzoek van langere adem naar de evolutiefases van de eicel bij de grote trilspin (*Pholcus phalangioides*), zoals beschreven in '*L'oocyte de Pholcus phalangioides Fuessl*' (1897) [7].

Marien station in Oostende

Na het verdwijnen van het [allereerste marien onderzoeksstation aan onze kust \(en zelfs ter wereld\)](#) in de loop van de jaren 1870, was in België nood aan een nieuw - en bij voorkeur moderner uitgerust - onderzoekslabo aan zee. In 1883 kreeg [Edouard Van Beneden](#) de toestemming van de Belgische Staat om drie kamers in een leegstaand gebouw aan de voormalige Oostendse Leopoldsluis in te palmen. Een subsidieaanvraag voor de inrichting van de nieuwe lokalen en de aanschaf van het nodige materiaal werd echter afgewezen door de Belgische overheid. Uiteindelijk konden Van Beneden en Charles Van Bambeke van hun academische werkgevers toch het gewenste budget bekomen, waardoor dit nieuwe

Een overzicht van de verschillende vorsers en de tijd die deze doorbrachten aan het marien station in Oostende tijdens de zomer van 1883. Van Bambeke spendeerde zichtbaar 15 dagen in het labo ([Smissaert, 1994](#)).

Oostendse laboratorium eigenlijk als een uitbreiding van de rijksuniversiteiten kon beschouwd worden [12]. Het station zou helaas geen lang leven beschoren zijn: vermoedelijk sloot het na slechts één actieve zomer alweer de deuren [20].

Van Bambekes betrokkenheid bij de oprichting van dit station hoeft niet te verbazen: hij was, zoals reeds gezegd, een uitgesproken voorstander van meer praktisch gericht onderwijs, volgens hem een onontbeerlijke component voor een goede universitaire opleiding [8]. Hij drukte zijn studenten dan ook stevast op het hart dat persoonlijke observaties de basis vormden van succesvol wetenschappelijk onderzoek [4]. Zelf maakte hij in de zomer van 1883 van het marien station gebruik om een studie te ondernemen naar de vorming en embryonale ontwikkeling van een van de meest opmerkelijke vissen aan onze kust: de puitaal (*Zoarces viviparus*). Het opmerkelijke voortplantingsproces van deze beervis wist Van Bambeke te boeien: de bevruchte eicellen van de puitaal worden immers in het lichaam zelf, en meer bepaald in de eierstok, uitgebroed, terwijl de overgrote meerderheid van de beenvissen eieren leggen die zich vervolgens verder ontwikkelen in het water [13].

Publicaties van Van Bambeke

Van Bambeke, Ch. (1866). Sur le squelette de l'extrémité antérieure des Cétacés. *Mém. Couronnés Autres Mém. Publiés Acad. R. Sci. Lett. B.-Arts de Belg. XVIII*: 1-20, 1 plate, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1872). Premiers effets de la fécondation sur les oeufs de poissons sur l'origine et la signification du feuillet muqueux ou glandulaire chez les poissons osseux. *C.R. Hebd. Acad. Sci.* 74: 1056-1060, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1873). De la présence du noyau de Balbiani dans l'oeuf des poissons osseux (Communication préalable). *Bulletin de la Société de Médecine de Gand* 40: 352-353, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1875). Sur un dauphin échoué à la Panne, le 20 décembre 1874. *Bull. Acad. r. sci. lett. b.-arts Belg.* XXXIX: 14-15, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1876). Recherches sur l'embryologie des poissons osseux: I. Modifications de l'oeuf non fécondé après la ponte. II. Premières phases du développement. *Mémoires Couronnés et Mémoires*

des Savants Etrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences, des Lettres, et des Beaux-Arts de Belgique XL(3): IV, 1-66, plates I-III, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1888). Remarques sur la reproduction de la Blennie vivipare (*Zoarcus viviparus* Cuv.). Bull. Acad. R. Sci. Lett. B.-Arts Belg. 58(3ième sér., XV): 92-117, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1888). Sur des follicules rencontrés dans l'épiderme de la machoire supérieure chez le Tursiops tursio. Bull. Acad. R. Sci. Lett. B.-Arts Belg. 58(3ième sér., XV): 503-514, 1 plate, [details](#)

Van Bambeke, Ch. (1893). Contributions à l'histoire de la constitution de l'oeuf. II. Elimination d'éléments nucléaires dans l'oeuf ovarien de *Scorpaena scrofa* L. Bull. Acad. R. Sci. Lett. B.-Arts Belg. 63(3ième sér., XXV): 323-364, II plates, [details](#)

Hoe verwijzen naar deze fiche?

VLIZ Wetenschatten (2014). Charles Van Bambeke. Wetenschatten – Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 143. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 9 pp.

Geraadpleegde bronnen

- [1] **Sebruyns, M.** (1960). Charles Van Bambeke (1829-1918), *in*: Luykx, T. (Ed.) (1960). *Liber Memorialis 1913-1960: II. Faculteit der Geneeskunde*. pp. 9-14, [details](#)
- [2] (1913). Charles Van Bambeke (1869), *in*: (1913). *Université de Gand. Liber memorialis: notices biographiques: II. Faculté des Sciences et Écoles Spéciales du Génie Civil et des Arts et Manufactures, Faculté de Médecine*. pp. 523-530, [details](#)
- [3] **Leboucq, H.** (1938). Van Bambeke (Charles-Eugène-Marie). *Biogr. Natl. Belg.* 26(1936-1938): 138-144, [details](#)
- [4] **Elaut, L.** (1979). Bambeke, Charles-Eugène-Marie Van. *Natl. biogr. woordenboek* 8: 15-21, [details](#)
- [5] **Gunst, P.,** Van Bambeke, Charles (1829-1918), op: UGentMemorie, 2014. (<http://www.ugentmemorie.be/personen/van-bambeke-charles-1829-1918>)
- [6] **Verbaeys, N.** (2008). In de ban van de cholera: Brugge en Gent in 1866, onuitgegeven masterproef Faculteit Letteren en Wijsbegeerte Departement Geschiedenis, Universiteit Gent, 121 pp., [details](#)
- [7] **Gérard, P.** (1957). Notice sur Charles van Bambeke, membre de l'Académie. Né à Gand, le 6 février 1829, décédé à Gand, le 14 mai 1918. *Annu. Acad. r. Belg.* 1957: 3-11, 1 plate, [details](#)
- [8] **Goossens, N.** (1992). De Gentse morfologenschool. *Uit het verleden van de RUG*, 33. Archief RUG: Gent. 82 pp., [details](#)
- [9] **Langendries, E. en Simon-Van Der Meersch, A.M.** (1999). Het Rommelaere complex: onderdeel van het gebouwenmasterplan voor de Gentse universiteit op het einde van de 19de eeuw. *Uit het verleden van de RUG*, 40. Archief RUG: Gent. 119 pp., [details](#)
- [10] **Leboucq, H.** (1921). Université de Gand. Ch. Van Bambeke professeur à la Faculté de Médecine 6

Wetenschatten · Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek

février 1829 - 14 mai 1918. Maison d'éditions et d'impressions anciennement Ad. Hoste: Gand. 17 pp., [details](#)

- [11] **Van Bambeke, C.** (1866). Sur le squelette de l'extrémité antérieure des cétacés. Mémoires couronnés et autres mémoires publiés par l'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique. Collection in-8 ; 18,3. Brussel. 20 pp., [details](#)
- [12] **Decleir, W.; Podoor, N.; Vanpaemel, G.** (1990). Twee eeuwen mariene biologie in België *Tsch. Gesch. Gn. Natuurw. Wisk. Techn.* 13(1): 66-82, [details](#)
- [13] **Van Beneden, E.** (1883). Compte rendu sommaire des recherches entreprises à la Station biologique d'Ostende pendant les mois d'été 1883. *Bull. Acad. R. Belgique, 3e s.* 7: 458-483, [details](#)
- [14] **Van Bambeke, Ch.** (1876). Recherches sur l'embryologie des poissons osseux: I. Modifications de l'oeuf non fécondé après la ponte. II. Premières phases du développement. *Mémoires Couronnés et Mémoires des Savants Etrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences, des Lettres, et des Beaux-Arts de Belgique XL(3):* IV, 1-66, plates I-III, [details](#)
- [15] **De Bont, R.** (2008). Evolutionary morphology in Belgium: The fortunes of the "Van Beneden School", 1870-1900. *J. Hist. Biol.* 41(1): 81-118. [dx.doi.org/10.1007/s10739-007-9129-5](https://doi.org/10.1007/s10739-007-9129-5), [details](#)
- [16] **(2013).** Onderzoeksgroep Evolutionaire Morfologie van de Vertebraten (UGent), *in:* Mees, J.; Verleye, T.; Pirlet, H.; Lescrauwaet, A.-K.; Janssen, C.R.; Herman, R. (Ed.) (2013). Belgisch Marien Onderzoek - een overzicht. Flanders Marine Institute (VLIZ): Oostende. ISBN 978-90-820731-3-3. 127 pp., p. 42, [details](#)
- [17] **De Bont, R.** (2008). Darwins kleinkinderen: de evolutietheorie in België, 1865-1945. Vantilt: Nijmegen. ISBN 978-90-77503-75-1. 523 pp, [details](#)
- [18] **Van Bambeke, Ch.** (1875). Sur un dauphin échoué à la Panne, le 20 décembre 1874. *Bull. Acad. r. sci. lett. b.-arts Belg.* XXXIX: 14-15, [details](#)
- [19] **Van Beneden, E. en Van Bambeke, Ch.** (1880). Introduction. *Arch. Biol. (Liège)* 1: I-II, [online raadpleegbaar](#)
- [20] **VLIZ Wetenschatten** (2014). Mariene stations aan de Belgische kust en de historiek van het ZWI, IZWO en VLIZ. Wetenschatten – Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 142. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 23 pp, [details](#)

